

Side af Salen, der repræsenteres af den ærede 1ste kjøbenhavnste Rigsdagsmand (Nimestad), den Gang, sagde. Lader os høre det; det er ikke saa vidtløftigt, og jeg haaber, at den ærede Formand vil tillade mig at dokumentere min Paastand med nogle korte Citater. Der var nu en daværende kjøbenhavnst Rigsdagsmand, for hvem baade jeg og mangfoldige i denne Sal, og jeg kan gjerne sige: hele Kjøbenhavn har den største Sjægtelse, nemlig Statsraad Broberg; han sagde: „Jeg tror, at Alle ville være enige med mig i, at den vigtigste Ret i enhver konstitutionel Stat er Skattebevillingsretten, og jeg tror derfor, at enhver Repræsentation er pligtig til i høieste Maade at vaage derover, naar den ikke vil staa færdig for at miiste sin frie Forfatning, thi den frie Forfatning kan ikke bestaa uden Skattebevillingsret.“ Det sagde denne Mand, og det anvende vi her paa det foreliggende Forslag. Jeg paastaar, at Skattebevillingsretten er en saa stor Ret for Folkethinget, at den afføder ikke blot en Ret til at sætte Ministre, som krænte Skattebevillingsretten, under Tiltale, men at den ligesom gjør det til en Pligt for Folkethinget at sætte de Ministre under Anklage, som trods Folkethingets Bevillingsmyndighed. Deri samstemmer jeg med Statsraad Broberg, som sagde, at Folkethinget er pligtigt til i høieste Maade at vaage over Skattebevillingsretten, men dette kan kun ske ligeoverfor saadanne egenmægtige Ministre ved at henvise Sagen til Rigsretten. Dernæst vil Enhver, som gjør sig den Meilighed at efterlæse Forhandlingerne fra 1855, finde et udførligt Foredrag af Monrad, som jo hører til den samme Side som den ærede 1ste kjøbenhavnste Rigsdagsmand, og der se, at Monrad blandt mange andre Ting siger: Skulle vi ikke vise Overbærenhed mod disse Ministre; de have dog maaste opfyldt vor Billie ved disse Overstridelser? Have Hall og Worsaae opfyldt Folkethingets Billie ved at overstride Bevillingerne med 1/2 Million Kroner? Gik Theaterloven saa glat igjennem, blev Afstemningen for Theaterloven saa talrig, at en Minister kunde tro, at der gjerne kunde tages halvt saa Meget til? Nei! Jeg var En af dem, der listede Theaterloven igjennem med et svagt Overtaal, og jeg veed saa godt, hvorledes denne Lovs Vedtagelse i Folkethinget blev optagen af et saa stort Antal Medlemmer i Folkethinget, at det den Gang var nær ved at kunne forfaste Loven. Og nu senere! Sik da Ministrene Hall og Worsaae Flertal i Folkethinget, kunde disse tvende Mænd tro, at deres politiske Stilling uden videre kunde skaffe dem Tilladelse til at bruge Statens Midler? Nei, det tror jeg, Enhver vil sige, at efter som det forenede Benstre er voget, maatte disse Mænds Udfigter til at faae deres Overstridelser godkjendte aftage; thi det er Ministrenes politiske Forhold til Majoriteten i Folkethinget, som skal skaffe dem Godkjendelse

for Overstridelser, som skal skaffe dem bills of indamny. Dette have disse Mænd ikke kunnet vente, og saaledes var det ogsaa i 1855. Ministeriet Østved var aldeles paa Kant med Majoriteten i Folkethinget, og derfor blev det sat under Tiltale. Nu er der her Partikamp, — det vide vi Alle, og det skal frem ogsaa her — og i denne Partikamp kunne vi ikke tage personlige Hensyn ved saadanne politiske Misligheder som den, det er at gaa over Theaterloven med 1/2 Million Kroner. Monrad sagde den Gang i sit Foredrag: „Skulde det være en vis Overbærelse, en vis Skaanfæl med de aftraadte Ministre, skulde det være det, at vi maatte sige: Jo, de have dog handlet saaledes, fordi de derved virkelig troede at opfylde vor Billie, men de have taget feil i „den Hensende“, og derfor bør man bære over med dem, de have handlet i Kraft af den Tillid, vi havde til dem, og vi bør bedømme dem i Kraft af den Tillid, som de vidste, vi havde til dem.“ Monrad spurgte, om man skulde tale saaledes, og han svarer da: „Men her indtræder den for de afgaaede Ministre uheldige Omstændighed, at vi tydeligt have sagt, at vi ikke havde Tillid til dem, saa at altsaa den Grund til at bevilge disse Summer, som man kunde søge i et særegt Tillidsforhold og i den derpaa grundede Formening hos Ministeriet, at det, naar det handlede af dets egen Overbevisning, tillige handlede ud af vor Overbevisning, ikke holder Stik“. Derfor siger jeg fremdeles, at Forholdet er det samme nu som i 1855. Da stod der et Anklageforslag imod et Ministerium, der saanedes Tillid hos et Flertal i Folkethinget, og nu staa der et Anklageforslag mod to Ministre, der ligeledes have savnet Tillid hos Majoriteten i Folkethinget. Dette var det andet Sammenligningsaleb, som jeg vilde tillade mig at fremdrage overfor den ærede Taler. Den ærede Talers øvrige Bemærkninger indeholdt jo kun en Henviisning til hans Ytringer under den forrige Sag. Jeg tror, at jeg tilstrækkelig har besvaret dem, men skulde der savnes Noget i min Besvarelse, skal jeg med største Beredvillighed supplere det ved 2den Behandling.

Nimestad: Hvis den ærede sidste Taler havde indskrænket sig til at fremhæve det sidste Moment, han drog frem som et Ligheds punkt mellem den foreliggende Anklage og den tidligere, saa skulde jeg ikke i nogen væsentlig Grad have modsagt ham; thi han kan ikke Andet end have Ret i, at der i det ene Tilfælde som i det andet har ligget en Uvillie mod de paagjældende Ministre, kun med den Forskjel, at forrige Gang var denne Mistillid til Stede hos hele Folkethinget, ja hele Rigsdagen, medens den denne Gang er til Stede hos Flertallet her i Thinget. Som sagt, hvis det ærede Medlem kun havde fremhævet dette Ligheds punkt, skulde jeg ikke have